

Мажана Богумила Кјелар

# НОВЕ ПЕСМЕ

## ТЕКТОНСКИ ПРОЗОР

Провинција смрти, њени гравитациони спустови комадају живот  
у угласте комадиће што нестају  
у ледничким зденцима.

Тамо, на дну, леже наше наочаре за сунце,  
наш смех, навлачење шумских јагода на сламку.

Леже на гвозђастим, црвеним и разнобојним пешчарама,  
на муљу презасићеном сировом нафтом и сољу,  
на конгломератима с костима мастодонта, косматог носорога.

Светлуца оно љубавничко поподне, обасјано сунцем.

\* \* \*

Језик се повлачи ка земљи, ка стењу, на дно насеља,  
под крила синклинала.

Под тло тундре, под тресет, под маховинаста пребивалишта тура  
гомилам радиоактивну супстанцу  
твог умирања.

(Произвести игле, развити лишће које ће подићи ту тмину,  
кад се у горњем делу шуме ствара размак  
при падајућој сребрносивој букви.)

## ШТА ЋЕ ПОСТИЋИ СТИХ?

Није успео да одагна твоју смрт.

А ипак, успевао је да улови, застајкивао је и њушкао, ослушкивао писку –  
бејаше то риђа лисица која је јурила кроз снег за волухарицом, смешно, у  
скоковима.

Дрхташе између скокова.

Сад је део риђег лисца, који лежаше на овчијој испаши.

Мало он може. Мада, успева да примети беличасто крзнашце зеца,  
да прикрије крваву стабљику, плитак пррки снег  
на фебруарском стрњишту.

Данас је кроз ноздрве удахнуо леден ваздух. И ноздрве уједе врела студ.

Ноћу у кревету тражи твоју руку.

Љуљајући се на гранчици оснежене леске, савија главицу, костреш се  
на препу наслаганом перје, упућује поглед ка мени,  
кад гледам тебе –

пахуље падају на твоје образе, и топе се.

## РЕКРИСТАЛИЗАЦИЈА

Твоја смрт пресекла је косину језика –  
сад у сфери раселина, у глацијалним шиљцима светлуцају минерална зрнца,  
неколико речи избачених из последњег разговора  
дотакле су се међусобно.

Кости смо сломљеног крила, премештене  
према себи, цементиране снегом  
са здрузганог неба.

Очну дупљу стиха разједа морска вода.

Изнад вода – такорећи непомичних – твоја удаљеност.

## МАРИФЕТЛУЦИ

Данас примењујеш технику понављања – улазиш следећи пут

као врабац кроз врата отворена према башти. Окрећеш се,  
дозиваш испод фотеље. Спреман да се вратиш, ако би само могао.  
Сад кад не припадаш ни сновима ни животу.

Стога те повлачим у времену као пливача, који – као у успореном филму  
пуштеном уназад – искаче из базена,

Сувим стопалима стајеш на трамболину.  
 Гурам смртне капи у супротном правцу, а мој напор  
 износи те на даску раног јутра, на зелено-риђу траву,  
 на светлост; сунце загрева камење куће,

расклапаш треножац за фото-апарат.

\* \* \*

Предајем твоје напаћено срце гаврановима: речима које сређују живот.

Предајем твоје срце – приморским пећинама – речима, гаврановима: утонулим  
 у карстне клифе, које зраче.

Повремено уздижу се, оштрицом крила расецају дан.  
 Чупају онолико колико могу да понесу  
 из нашег живота.

Одлећу, плен прекривају снегом или разбијеном земљом.  
 Вратиће се.

Шупље су кости њихових крила. Њихови младунци заоденуће се перјем,  
 поданички скривају кљун, правећи се да нису угрожени.

Кости њихових крила сложене су као наше подлактице –  
 упловљавамо у црно море.

## ТРАВЕ

Немаш више тело, премда постојиш –  
 домишљати учениче потока, изнад ког је застало младунче лисице.  
 Поклониче Ескерове геометрије, њених седамнаест класа симетрије  
 на наизглед бесконачним површинама.

Као да ништа није нарушено у поретку природе – не постоји  
 апсолутни почетак ни апсолутни свршетак. Само промена, проток гена,  
 сажето записано на стени лепидодендрона.

Свака ћелија твога тела бејаше рођака ћелија у стабљици траве.  
 Твоји брикети угља настали су у језгрима умрлих звезда.  
 То чудо – хемијски елементи мешани ветрином и поветарцима

почели су да схватају себе након милијарди година.  
Научили да воле. И живе удаљени од пролазности.

Овде где, како је говорио Емпедокле, ниједан свршетак није погубна смрт.  
Овде где то знање не смањује моју жалост, а ни глад твога тела.

Рок симфонијо искри!  
Твоја смрт је кружећи олујни систем.  
Ноћна тама гомила се око зеленог пламичка ливадарке,  
њених пољубаца на врховима прстију.

## ПРЕЛАЖЕЊЕ

Живот с тобом, умрлим.

Живот с тобом који вичеш да те пробудим  
умрлог.

Да ти изађем у сусрет.

Да подржим разговор. Да ти помогнем да будеш  
покрај мене – у огољавању, у коме куцање опепељеног срца  
оспособљује сан за полетање.

Помогла сам ти да будеш прилив, не шкољка брисана комадићима  
потамнелог кварца, тамо где заборав, плимна струја открива  
плодно дно.

Бити прилив, не дрво рибарског брода.  
Кад је смрт сплав за спасавање.

*(С њољској превела Бисерка Рајчић)*